

OVER CHRISTOPH MARIA RAVESLOOT

Christoph Maria Ravesloot (1963) studeerde architectuur aan de TU Delft en wetenschapsdynamica aan de UvA. Hij promoveerde aan de TU Eindhoven op het onderwerp Rombo Tactiek: een organisatie-methode voor de realisatie van energieneutrale woningbouw in Nederland. Ravesloot is interimmanager, lector Innovatiemodellen en Duurzame Energie aan Hogeschool InHolland en lector Duurzaam Bouwproces met BIM aan de Hogeschool Rotterdam. Daarnaast is hij *horse assisted coach* en werkt hij aan onderzoek naar hartcoherentieritmes bij mens en paard, om zo het 'spiegelprincipe' te documenteren.

Hart:

Wauw, wat bijzonder dat paarden hierop reageren. Het beeld van het paard naast de probleeminbrenger vind ik ontroerend. Ons gevoel ligt niet meer buiten de bak: we zijn in het hier en nu. Dit bevordert ons gesprek, zonder dat het heel zwaar wordt. We brengen gewoon meer van onszelf in dan alleen onze rationele kant. En dat is veel waard. Met mijn hand voel ik zachte zetjes van een nieuwsgierige paardenneus.

Action learning met paarden vraagt om lef. Maar lef betaalt zich uit. Als issues in de onderstroom te lijf worden gegaan met oplossingen in de boven-

stroom, dan loont het de moeite om er eens een paard tussen te zetten. Dat brengt het gesprek sneller bij de essentie.

Natuurlijk zijn er meer innovatieve werkvormen die het empathisch vermogen van teams prikkelen: causale diagrammen, Playmobil-opstellingen, design thinking – het zijn tools en methodieken die menig adviseur tegenwoordig toevoegt aan zijn toolbox. Paardencoaching heeft een wat hoger zweefgehalte. Dat erkent Ravesloot: hij begrijpt de soms wat lacherige stemming aan het begin van zijn sessies. Maar het meest geniet hij als de kentering plaatsvindt. Als de constructieve draai wordt gemaakt en het inzicht verschijnt. Doen en zelf ervaren zijn essentieel: *action learning* met paarden.

Literatuur

Bion, W.R. (1970). *Attention and interpretation*. London: Tavistock publications.

Tushman, M.L. (1977). *Special Boundary Roles in the Innovation Process*. *Administrative Science Quarterly* 22, no. 4: 587–605.

Winnicott, D.W. (1960). *The child, the family and the outside world*. Middlesex, UK: Penguin books.

Carlijn Tempelaars (links) is zelfstandig adviseur op gebied van strategie, innovatie en organisatieontwikkeling. Els Oosthoek is (interim) HRD-manager en onderzoeker.

